

YHTENÄINEN EUROMAKSUALUE SEPA PK-YRITYKSELLE

Mitä tarkoittaa SEPA – yhtenäinen euromaksualue? Miten SEPA vaikuttaa? Miten yritys voi valmistautua SEPAan?

Mitä yhtenäinen euromaksualue SEPA tarkoittaa?

Eurorahan käyttöönotto useissa maissa Euroopassa on merkinnyt sitä, että käteisellä maksaminen on helppoa yhdellä valuutalla missä tahansa euroalueella eli maissa, joissa euro on käytössä. Laskujen maksaminen maasta toiseen ja maksujen vastaanottaminen euroalueelta ei kuitenkaan ole toistaiseksi ollut yhtä helppoa.

Yhtenäinen euromaksualue (SEPA = Single Euro Payments Area) muuttaa tilannetta tilisiirtojen, maksukorttien ja suoraveloitusten osalta. Voit esimerkiksi maksaa tilisiirron samalla tavalla riippumatta siitä, onko se menossa kotimaahan tai toiseen yhtenäisen euroalueen maahan. Myös kortilla maksamisen käytännöt yhtenäistyvät. Sirukortit korvaavat pelkän magneettijuovan sisältävät kortit ja tunnuslukuun perustuva korttimaksaminen on jatkossa käytössä koko SEPA-alueella. SEPA tuo uutta myös suoraveloitukseen. Kotimainen suoraveloitus lakkaa siirtymääjän jälkeen olemasta standardi.

Siirtyminen yhtenäiseen euromaksualueeseen alkoi tammikuussa 2008 ja kestää tilisiirron osalta vuoden 2010 loppuun. Kukin pankki tekee itse päätökset oman palveluvalikoimansa osalta.

SEPA-maita on kaikkiaan 32 (syksy 2009):

27 EU-maata: Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Romania, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro.

Lisäksi SEPAan kuuluvat ETA-maat Islanti, Liechtenstein ja Norja sekä Monaco ja Sveitsi.

Miten SEPA vaikuttaa?

SEPA muuttaa maksamista, laskuttamista ja maksujen vastaanottamista. Pienten ja keskisuurten yritysten kannalta yhtenäisen euromaksualueen vaikutusten suuruus riippuu siitä, toimiiko yritys vain Suomessa vai onko sillä myös toimintaa muissa SEPA-maissa.

Tilisiirroissa siirrytään käyttämään maksun saajan tietoina tilinumeron kansainvälistä muotoa **IBAN**ia (International Bank Account Number) ja saajan pankin yksilöivää **BIC**-koodia (Bank Identifier Code, käytetään myös nimeä SWIFT-osoite). Nämä korvaavat kansallisen tilinumeron käytön myös kotimaan maksuissa. Yrityksen laskuilla ja tilisiirtomakkeilla on oltava uudet tiedot 1.7.2010 alkaen. IBANiin siirtyminen muuttaa myös pankkiviivakoodin sisällön joulukuusta 2010 alkaen.

Myös palkkojen maksaminen muuttuu. Aiemmin käytössä olleesta toistuvaissuorituspalvelusta siirrytään SEPA-tilisiirtojen käyttämiseen palkkoja maksettaessa. Palkkatapahtumissa käytetään erillistä koodia, jolla ne tunnistetaan. Palkkapäivän sijasta palkka-aineistossa annetaan maksupäiväksi eräpäivä, joka on palkanmaksupäivää edeltävä pankkipäivä.

Maksujen välityksen nopeus muuttuu SEPA-alueella erityisesti rajat ylittävissä maksuissa. Suomessa maksujen välitysajat ovat olleet jo nyt lyhyitä. Jatkossa maksut toisesta SEPA-maasta Suomeen ja Suomesta toiseen SEPA-maahan kulkevat maksajan tililtä saajan tilille enimmillään kolmessa pankkipäivässä. Vuoden 2012 alusta maksujen välitys nopeutuu yhteen pankkipäivään.

Yhtenäistyvät maksuliikekäytännöt tekevät aikaisempaa helpommaksi asioinnin keskittämisen yhteen pankkiin. Siirtymääjän jälkeen maksujen välitys toimii koko yhtenäisellä euromaksualueella samoilla standardeilla ja nykyistä yhdenmukaisemmin.

On kuitenkin hyvä huomata, että uusien tilisiirtojen tietosisältö poikkeaa nykyisin kotimaassa käytetystä. Esim. nykyisin Suomessa käytetty kotimainen viitenumero ei ole SEPA-alueella yleisessä käytössä, eikä sen välittyminen automaattisen käsittelyn mahdollistavalla tavalla ole varmaa kuin kotimaassa toimivien pankkien välillä.

SEPA-maksukorteissa on käytön turvallisuutta lisäävä standardoitu EMV-siru. Maksaja hyväksyy korttimaksun jatkossa näppäilemällä kortin tunnusluvun maksupäätteeseen kuitenkin allekirjoittamisen sijasta. Suomalaiset Visa, MasterCard ja Visa Electron -kortit ovat SEPA-kortteja. Useilla pankeilla on tarjolla omia kortteista yrityksille omat kortit.

Miten yritys voi valmistautua SEPAan?

Maksujen välityksessä tapahtuvat SEPA-muutokset merkitsevät tarvetta päivittää yrityksen maksamis- ja taloushallinto-ohjelmistoja. Koska nykyiseen kotimaiseen tilinumeroon perustuva tilisiirtopalvelu tulee poistumaan käytöstä siirtymäajan loppuun mennessä, myös pelkästään kotimaassa toimivan yrityksen tulee selvittää sekä omat että kauppakumppaniensa pankkiyhteystiedot kansainvälisessä muodossa (IBAN ja BIC). Oman IBANinsa yritys löytää esim. tilioitteelta tai verkkopankista. Joidenkin pankkien www-sivuilla on myös laskuri, jolla voit yksittäisellä kotimaisella tilinumerolla hakea tiliin liittyvän IBAN-numeron.

Jotta yritys voi vastaanottaa maksuja uudella tavalla, tulee sen huolehtia omien IBAN- ja BIC-tietojensa lisäämisestä laskulomakkeille 1.7.2010 mennessä. Siirtymäaikana laskulomakkeella on pankkiyhteystiedon hyvä näkyä sekä kotimaisessa että kansainvälisessä muodossa. Tilisiirtolomakkeen pankkivivakoodi tulee myös muuttamaan joulukuusta 2010 alkaen, kun kotimaiset tilinumerot korvautuvat IBANeilla. Ohjeet löytyvät Finanssialan Keskusliiton www-sivuilta.

Yrityksen kannattaa tarkistaa taloushallinto-ohjelmistotoimittajiltaan, miten ja milloin yritys saa SEPA-muutokset sisältävät ohjelmistoversiot käyttöönsä. Esimerkiksi jo IBANin ja BICin lisääminen asiakas- ja laskutusrekistereihin voi vaatia ohjelmistomuutoksia.

Korttimaksuja vastaanottavien yritysten kannattaa vaihtaa maksupäätteensä sirumaksupäätteiksi ja varmistaa, että ne on päivitetty tukemaan myös uusia kortteja. Tähän saakka vain pankkikortteja maksuvälineenä hyväksyneiden yritysten kannattaa sopia Visa- ja MasterCard-korttitapahtumia vastaanottavan tahon kanssa näiden korttien käytöstä.

Myöhemmin siirtymäaikana käyttöön otettava SEPA-suoraveloitus poikkeaa merkittävästi nykyisestä kotimaisesta suoraveloituksesta, ja edellyttää sitä käyttävältä yritykseltä merkittäviä järjestelmämuutoksia. Kotimaista suoraveloitusta laskutuksessa käyttävän yrityksen kannattaa harkita verkkolaskutuksen aloittamista ja sähköisten laskujen vastaanottamista.

SEPA yksinkertaistaa yritysten maksuliikettä tilisiirroissa

Nykyisin käytössä olevat tilisiirtotavat	Tilisiirrot siirtymäajan jälkeen
Kotimaanmaksut (tilisiirrot)	SEPA-TILISIIRTO
Toistuvaissuoritukset (palkat, eläkkeet, etuudet)	SEPA-TILISIIRTO
EU-maksut (alle 50.000 €EU/ETA-maihin tai -maista)	SEPA-TILISIIRTO
Ulkomaanmaksut (yli 50.000 €EU/ETA-maihin tai -maista)	SEPA-TILISIIRTO
Ulkomaanmaksut muihin maihin tai muista maista	Ulkomaanmaksut muihin maihin tai muista maista

Seuraa oman pankkisi SEPA-tiedotusta ja pyydä tarvittaessa lisätietoja.

Paljon tietoa löydät halutessasi myös pankkien Internet-sivustoilta ja osoitteesta www.fkl.fi.

Finanssialan Keskusliitto
 Finansbranschens Centralförbund
 Bulevardi 28, 00120 Helsinki